

Skatteudvalget 2017-18
B 89 endeligt svar på spørgsmål 7
Offentligt

Skatteministeriet

28. september 2018
J.nr. 2018 - 1795

Til Folketinget – Skatteudvalget

Vedrørende B 89 - Forslag til Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af afgiften på tobak.

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 7 af 3. september 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Lotte Rod (RV).

Karsten Lauritzen

/ Kristina Astrup Blomquist

Spørgsmål

Vil ministeren opstille en tabel, der viser følgende:

- 1) De provenumæssige konsekvenser ved at øge tobaksafgiften, så købsprisen for en gennemsnitlig pakke cigaretter vil blive henholdsvis 45, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 80, 85 og 90 kr.?
- 2) De samlede samfundsøkonomiske konsekvenser forbundet med en forhøjelse af tobaksafgiften for hver af de nævnte prisniveauer (inklusive helbredseffekter, arbejdsudbudseffekter m.v.)?
- 3) En samlet omkostning for hver af de nævnte prisniveauer, som medtager både provenumæssige og samfundsøkonomiske konsekvenser?

Svar

De forventede varige provenumæssige konsekvenser samt skøn for de samlede samfundsøkonomiske konsekvenser ved at forhøje tobaksafgifterne svarende til de nævnte gennemsnitspriser fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Forventede konsekvenser ved diverse afgiftsforhøjelser på cigaretter og røgtobak

Gennemsnitspris	Varigt merprovenu (2019-niveau)			Samfundsøkonomi samlet
	Umiddelbart	Efter tilbageløb	Efter tilbageløb og adfærd	
Kr. pr. 20 stk.		Mio. kr.		
90	11.090	10.670	-4.780	-5.550
85	9.980	9.610	-3.430	-4.470
80	8.870	8.540	-2.280	-3.520
75	7.770	7.480	-1.310	-2.670
70	6.660	6.410	-550	-1.950
65	5.560	5.350	30	-1.340
60	4.450	4.280	410	-840
55	3.340	3.220	590	-460
50	2.240	2.150	590	-200
45	1.130	1.090	390	-50

Anm.: Det er forudsat, at afgiften på røgtobak forhøjes tilsvarende, og at afgiftsforhøjelserne træder i kraft 1. januar 2019. Der forudsættes ingen vækst i grundlaget frem til 2025. Det er beregningsteknisk forudsat, at afgiften indekseres efter 2025. Der er afrundet til nærmeste 10 mio. kr. Arbejdsudbudseffekten forudsættes at udgøre -7 pct. af det umiddelbare merprovenu efter tilbageløb

Kilde: Skatteministeriet.

En forhøjelse af tobaksafgifterne der medfører, at tobaksprisen overstiger 65 kr. skønnes at indebære et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd.

Det er vanskeligt at forudsige, hvad der sker med tobaksforbruget og tobaksmarkedet generelt ved meget store afgiftsændringer. Der er dermed betydelig usikkerhed forbundet med at skønne over effekterne af afgiftsforhøjelser på cigaretter og tobak særligt ved me-

get store afgiftsændringer. Det er således muligt, at der vil opstå større uforudsete ændringer, som fx såkaldte ketchup-effekter i grænsehandlen, når nye handelsmønstre fx i form af et illegalt marked etableres.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Skønnet over de samfundsøkonomiske konsekvenser angiver de samlede samfundsøkonomiske omkostninger ved de nævnte forhøjelser. Således tager skønnet både højde for statens mer- eller mindreprovenu, tabet for borgerne og et skøn for de sparede helbredsomkostninger. Det vil sige, at svaret på spørgsmålets punkt 2 og 3 er det samme.

En forhøjelse af tobaksafgifterne vil medføre et umiddelbart merprovenu for staten, som dog modsvares af et tilsvarende tab for borgerne, og som dermed ikke umiddelbart indebærer et tab eller en gevinst i et samlet samfundsøkonomisk perspektiv. Imidlertid vil borgerne opnå et yderligere tab ved afgiftsforhøjelsen, idet de kan købe mindre tobak end før afgiftsforhøjelsen. De har ligeledes højere omkostninger og øget besvær ved at hente (mere) tobak i udlandet. Afgiftsforhøjelsen vil dog også medføre sparede helbredsomkostninger som følge af et lavere samlet tobaksforbrug.¹

Skønnet over de samfundsøkonomiske konsekvenser er ligesom provenuskønnet behæftet med betydelig usikkerhed særligt ved meget store afgiftsændringer. Der fremgår yderligere beskrivelser af antagelserne bag de samfundsøkonomisk beregninger i *Skatteøkonomisk Redegørelse 2018*. Det fremgår heraf, at der skønnes at være en begrænset samfundsøkonomisk gevinst ved en mindre forhøjelse af afgifterne på cigaretter og røgtobak, men givet den usikkerhed som knytter sig til beregningerne af forvriddnings- og helbredsomkostninger, vurderes de aktuelle afgiftssatser dog at være nogenlunde balancerede i forhold til det, der er samfundsøkonomisk optimalt. Det betyder, at forhøjelser, som ligger væsentligt herudover, skønnes at indebære et samfundsøkonomisk tab.

Den samfundsøkonomiske beregning tager udgangspunkt i, at der sker en modgående nedsættelse eller forhøjelse af en skat eller en anden afgift med samme fordelingsprofil. De samlede konsekvenser vil dog i sidste ende også afhænge af, hvorledes et eventuelt mer- eller mindreprovenu anvendes eller finansieres.

¹ De sparede omkostninger som følge af et lavere forbrug er vanskelige at kvantificere, men Skatteministeriet har i en år-række antaget en helbredsomkostning på ca. 2 kr. pr. cigaret, jf. SAU B 89 – svar på spørgsmål 3.